

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden

PROTOKOLLSUTDRAG

Datum

2023-06-29

§ 44 Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Ärendenummer: 2023-POL000216

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämndens beslut

1. Nämnden beslutar om reviderad process för hörselrehabilitering där förskrivning av hörapparat via fritt-val-processen och förskrivningsprocessen tydliggörs. Mottagning med avtal för hörselrehabilitering med Region Skåne ansvarar för risk- och konsekvensanalys för patienten.
2. Ersättning för hörapparat inom rekvisition utbetalas till patienten istället för till förskrivande privat auktoriserade audionommottagningar (PAM).
3. Ersättning för rekvisitionen inom friare val ändras till 1200 kr för att motsvara kostnaden för en hörapparat av standardmodell.

Reservationer

Samtliga ledamöter från socialdemokraterna reserverar sig mot beslutet med hänvisning till bifogad reservation.

Protokollsanteckningar

Hans Westerlund (V) lämnar bifogad anteckning till protokollet.

Sammanfattning

Utifrån de fortsatta bekymmer som medborgarna upplever i samband med att man ska välja hörapparat har nämnden uppdraget till förvaltningen att utreda och föreslå en reviderad process för hörselrehabilitering.

Yrkanden

Maria Wharton Stjärnskog (S) yrkar att Rekvisition hörapparat fasas ut och avskaffas.

Albin Schyllert (M) yrkar avslag på ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) samt bifall till ordförandens förslag till beslut.

David Liljedahl (C) yrkar bifall till ordförandens förslag till beslut.

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att nämnden beslutat avslå ovan yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S).

Votering begärs och nämnden fastställer följande voteringsordning:

Den som vill bifalla ordförandens förslag till beslut röstar JA

Den som vill bifalla yrkande från Maria Wharton Stjärnskog (S) röstar NEJ

Voteringen utfaller med 8 JA-röster och 5 NEJ-röster. Därmed har nämnden beslutat i enlighet med ordförandens förslag till beslut, alltså avslag på Maria Wharton Stjärnskogs (S) yrkande.

JA-röster ges av: Karin Axelsson (M), Charlotte Hedendahl (L), Ewa Bejvel (SD), Mimmi Heinegren (SD), Filip Persson (SD), David Liljedahl (C), Albin Schyllert (M) och Per Einarsson (KD).

NEJ-röster ges av: Anders Månsson (S), Marie Saltarski (S), Miklos Liewher (S), Hans Westerlund (V) och Maria Wharton-Stjärnskog (S).

I ärendet finns följande dokument

1. Beslutsförslag 2023-06-09

Vid protokollet
Lovisa Eriksson

Rätt utdraget intygar

Maria Dahlberg

Sänt till:

Mikael Reingsdahl, psykiatri habilitering och hjälpmedel

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

Psykiatri-, habilitering- och hjälpmedelsnämnden 2023-06-29

Ärende 10. Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Bakgrunden till detta ärende är den utredning om rekvisitionssystemet som presenterades för nämnden i oktober 2019. Den visade på en lång rad problem med systemet, men inte en enda fördel från patienternas perspektiv. Utredningen betonar bland annat att det är komplicerat att jämföra hörapparater och att patienter i praktiken har svårt att göra ett medvetet val. Patienter har därför fått betala extra för hörapparater som har samma, eller till och med sämre, tekniska prestanda som Region Skånes upphandlade produkter. Systemet har inte heller inneburit en större valfrihet eftersom urvalet till stor beror på vilken audionommottagning man valt. Patienter som fått sin hörapparat via rekvisition uppger till och med att de känner sig mindre delaktiga än de som fått den från regionens upphandlade sortiment.

Rekvisitionssystemet minskar dessutom valfriheten inom Region Skånes eget sortiment, eftersom vissa tillverkare väljer att inte sälja nyare och mer tekniskt avancerade apparater till regionen, för att istället kunna sälja dem via rekvisitioner. Att två tillverkare av hörapparater också är ägare till närmare 75 procent av de skånska audionommottagningarna blir också ett problem i sammanhanget. Det ställer inte minst audionomerna inför ett etiskt dilemma, där de har ett uppdrag som legitimerade professionella vårdgivare samtidigt som de av sina arbetsgivare förväntas agera som säljare för en enskild tillverkare. Utredningen lyfter också kritik från Statens medicinsk-etiska råd (Smer), som menar att rekvisitionssystemet inte är etiskt godtagbart utifrån principen om vård på lika villkor. Slutsatsen den landar i är att det är svårt att se att någon annan än de större hörapparatstillverkarna har något att vinna på systemet med rekvisitioner.

Socialdemokraterna står fast vid att hälso- och sjukvården ska organiseras för att på bästa sätt tillgodose medborgarnas behov av vård. Inte för att gynna privata vinstintressen. Därför föreslog vi redan då att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Det dåvarande borgerliga styret och Sverigedemokraterna insisterade dock på att problemet skulle lösas genom att erbjuda patienterna bättre information, och beslutade att ta fram och införa ett nytt informationsmaterial. En utvärdering av detta material 2021 kunde inte finna några som helst positiva effekter. Vi föreslog på nytt att rekvisitionssystemet helt enkelt skulle avskaffas, men än en gång valde högerpartierna att avslå vårt yrkande.

Nu har det gått ytterligare två år och högerstyret har till slut tagit fram ett nytt förslag om att göra några marginella justeringar i hörselrehabiliteringsprocessen, men fortfarande utan att adressera de grundläggande systemfelen. Framför allt handlar förslaget om att förtydliga att audionommottagningarna har ett ansvar för att inte utnyttja sitt informationsövertag gentemot patienterna till att övertyga dem om att betala tusentals kronor extra för en hörapparat via rekvisition när de hade kunnat få en hörapparat med minst lika bra prestanda från regionens

Reservation Socialdemokraterna i Region Skåne

upphandlade sortiment. De starka ekonomiska incitamenten för de producentägda mottagningarna att göra precis detta vill styret dock låta vara kvar oförändrade. Vi finner det därför högst osannolikt att de justeringar som styret föreslår i ärendet kommer att lösa de omfattande problem med rekvisitionssystemet som konstaterades i utredningen från 2019.

Socialdemokraterna står fast vid att vi inte kan ha ett system för utprovning av hörapparater som enbart gynnar de större hörapparattillverkarna, och gör det på patienternas bekostnad. Vi föreslog därför än en gång att Rekvisition hörapparat skulle fasas ut och avskaffas. Då vårt yrkande inte heller denna gång vann nämndens stöd reserverar vi oss mot beslutet.

För Socialdemokraterna i psykiatri-, rehabilitering- och hjälpmedelsnämnden,

Maria Wharton Stjärnskog



Psykiatri-, habiliterings och hjälpmedelsnämndens sammanträde 2023-06-29

Protokollsanteckning

Ärende 10. Revidering av hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne

Vänsterpartiet instämmer i behovet av att revidera hörselrehabiliteringsprocessen i Region Skåne och bedömer att de lagda förändringsförslagen är i rätt riktning. Vi anser dock fortfarande att Rekvisition hörapparat ska avskaffas och vi ser inte heller att de lagda förslagen på något sätt hanterar de "ekonomiska incitamentet som finns för audionommottagningarna att premiera det egna sortimentet" och som beslutsunderlaget lyfter fram. Vi är därför tveksamma till att de beslutade förändringarna av processen kommer att ha den önskade effekten.

För Vänsterpartiet i Region Skåne

Hans Westerlund,

ledamot i Psykiatri-, habiliterings- och hjälpmedelsnämnden för Vänsterpartiet